

in nasilje, in oni, ki so za poštenje in kulturo. Prvi se morajo ukiniti, a drugih se bo pa ves narod cele naše države mirno in složno oklenil.

Kako se godi fantom-rekrutom?

Evo, dvoje citatov iz beograjskega dnevnika „Epoha“! Cenzorjem pa povemo, da je „Epoha“ skoz in skoz politično zanesljiv List, hvali porodičar je, od Pašića do Spalajkovića, samo postopanja z vojaštvom ne more.

„Začetkom decembra je obfavlila „Epoha“ pismo nekega oficirja iz Novoga Sada, ki slove: Prišel je ukaz, da se rekruti vpokličejo na redno službovanje. Vsled posebne politike vojnega ministra se prevažajo rekruti iz onega dela države v drugega, iz Ljubljane v Negotin“ oni iz Kavadarja pa v Sombor. Kaj to pomeni naj vrag ve. Avstrijo smo pokopali, avstrijskih metod pa ne. Ali pa so te metode morebiti izum vojnega ministra? Lep izum, vreden svojega očeta!

Torej ti ljudje potujejo skoro goli do komande. Tam prenočujejo po 15 do 20 dni na golih betoniranih tleh, brez postelje in brez slame. Cel mesec pohajajo okrog bosi, predno pride obuvale. Če bi morali gospodje iz vojnega ministrstva živeti nekaž časa v tako nezdravih razmerah, bi postali tekom enega meseca vsi komunisti in antikristi."

Temu pismu dostavlja „Epoha“: Ni minulo niti mesec dni, odkar smo prejeli to pismo, pa že dobivamo poročila iz vseh garnizij, da se je vpoklic rekrutov izvršil tako, kot je opisano v pismu. Najprej so rekrute štelili po občinah, a za njihovo prehrano se ni nihče brigal. Potem so jih spravili brez prevoznih sredstev na okrožne komande, kjer so stali nekaj dni, da so bile gotove „sprevodnice“ (maršrute), niso pa poskrbeli niti za kruh, niti za obleko, niti za postelje. Okrožne komande so jih zbasale v hladne, celo v nepokrite vagon, kjer je naša mlada generacija zmrzovala. Najhuje pa se je rekrutom godilo, ko so prišli k svojim oddelkom. Obleke niti niso bile pripravljene, stanovanja tudi ne, in rekruti so prenočevali po betoniranih (kamenitih) hodnikih. Hrana je bila neukusna, in premalo, postelj pa v armadi že zdavnaj več ne poznajo. In letos ni bilo niti slame za rekrute. Posledice tega divjaškega postopanja se že kažejo: mnogo rodov in že žaluje, vojne bolnišnice pa ne mo-

rejo sprejeti vseh bolnikov. V Beogradu umre dnevno 7—8 vojakov po bolnišnicah. Katastrofa ni nič manjša od albanske". (Pri umiku skozi Albanijo 1. 1915 je pomrla na tisoče rekrutov, ker so bili brez opreme, brez prehrane in ker so jih gonili, kakor kako živino. Razne interpelacije še do danes niso mogle spraviti krivcev pred sodišče. O interpelaciji ki so jo nazadnje zemljeradniki vložili, smo že poročali. Op. uredn.)

Drugi citat iz „Epohe“ od 13. t. m. (objavljeno tudi v „Agramer Tagblatt“ od 16. t. m.)

„Decimirana generacija — od rekrutov tega leta je vsak deseti ali umrl, ali pa boleha.

Po podatkih iz oficirskih krogov je letošnji kontigent rekrutov formalno decimiran, vsak deseti se je ponesrečil, v sled nemarnosti vojne uprave, ki uničuje z isto lahkomišelnostjo naš narodni naraščaj kakor državni bu-
žet.

Pozvani v vojsko brez vsake potrebe, v najslabšem vremenu, transportirani kot drva, naphani po karsarnah slabše od živine, — padajo na si rekruti ko snopje. Pred nekaj dnevi je vojni minister prosil svoje ministrske tovariše za dovoljenje, da dobijo rekruti prostor po civilnih bolnišnicah, ker so vojaške že vse prenapolnjene. Stevilo bolnih rekrutov je prekorajčilo 7000 — Stevilka, ki se je nedeljo kedaj dosegla v vojni.

Malo manjše je pa število onih, ki so že podlegli trpljenju in preizkušnji v katero tišči našo mlado generacijo nemarno in brezbrizno poveljevanje v naši vojski: tri tisoč novih grobov se je odprlo na naši zemlji samo iz vrst zadnje rekrutske generacije! Tri tisoč grobov! — ponovite te besede, go spodje narodni poslanci, vi, ki tvorite večino, in vi, ki ste opozicija! Tri tisoč grobov — kar tako za nič, brez smotra! — Tri tisoč mladih življenj je zakopanih, ne za domovino, za njeno slavo in za njeno odbrano, temveč samo za to, ker se nikdo ni brigal in se tudi še sedaj ne briga za to, kar tvori moč naše veselo zemlje!

Mlade duše nedolžnih rekrutov
šle so na oni svet s prepričanjem, da
mora tako biti in zares nikogar ni v
naši državi, da bi vzkliknil:

Ni treba, da je tako in tako ne
sme biti!"

Dvoje citatov je dovolj, pripomniti pa nimamo in ne moremo ničesar.

V znamenju podivjanosti.

Da vpliva na sodnike, ki vodijo v Beogradu razpravo vidovdanskega atentata, „Balkan“ že dolgo ščuje ter namiguje, češ, kako bi izgledala taka razprava neke v sovjetski Rusiji.

Vedno govori o „črezvičajki“, o obsodbah, katere je baje izvrševala sovjetska vojska itd. S temi stvarmi hoče reči, naj se potepatajo vsi zakoni, naj se odobri postopanje nekaterih nečloveških policijskih organov in naj se vse to krona z obsodbo, ki bi bila enaka onim, o katerih ve toliko povedati današnji Rusiji sovražno časopisje. Koliko je resnice na takih poročilih iz Rusije, ni vredno razpravljati. Razsodni in pošteni ljudje vedo, kako besno sovraštvo stvari potvarja in kaj si vse izmišlja, ve pa tudi to, da so vse krutosti ruske revolucije reakcija na krutosti ruskega carizma. — Ljudje krog „Balkana“ seveda ni so razsodni, ne kulturni in zato so začeli sedaj z nesramno persiflažo cele razprave. V številki od srede so začeli pisati takole: „Pašić kot atentator. — Včeraj je Nikola Pašić vrgel bombo na komunističnega regenta“ —

Osebe se zamenjujejo: obtoženi komunisti se predstavljajo kot oblastniki in spremeljavalci — komunističnega regenta, kdo naj bi bil to, se ne pove, — in ko pade bomba, se retirirajo vsi današnji oblastniki, ki pa po tej persiflazi že opravljajo posle kot čestni pometalci, sluga, dimnikar, med drugimi tudi „Kostgeber“, „cubringer“, kar so posebi izrazi velikih Slovanov krog „Balkana“. — V tej številki se z aretacijo konča, za prihodnjič se pa obljublja poročilo — razprave.

Kako bo to izgledalo, si lahko mislimo. Komunistični „regent“ bo dal vse prejšnje veljake, sedaj pometake, in „oubringerje“ postaviti ob zid in ustreliti

S tem hoče ta divjaški list vpliva-
ti na sodnike: Pobijte politične osum-
ljence, nadaljujte, kjer je z mučenjem
nehal „kockar“ Dušan in divjak Vuk-
man; da se vam tako ne zgodi, kakor
mi tu pišemo! — „Balkan“ misli, da
je vse, to, kar maže, ironija ter se ni-
ti ne zaveda, da je velika, brezpri-
merna nesramnost in divjaska ostud-
nost,

Politični pregled.

KRALJEVINA SHS.

Po dolgem času se je vlada odločila in pozvala vse poslance v Beograd za 20. t. m. Ta dan bo spet enkrat parlamentarna seja, na kateri se bo določil dnevni red za prihodnje delovanje narodne skupščine.

Poslanci Jugoslovanskega kluba so bili zadnje dni vidno na delu. O njihovem požrtvovalnem delu za korist in dobrobit našega ljudstva poročamo na drugem mestu.

Albanija je prosila po svojem zunanjem ministru za priznanje Albanije kot samostojne države od naše strani. Prosila je tudi, naj imenuje Jugoslavija svojega poslanika — pri vladi v Tirani.

Prejšnja muslimanska
ministra dr. Spaho in Karameli-
medović nista hotela več v vlado. —
Turski klub se je dolgo posvetoval —
koga naj pravzaprav pošlje k ministr-
ski mizi, ker se je branil te časti že
skoro vsak musliman. Po večdnevnem
posvetovanju so dobili Turki vendarle
poslanca Omerovića in Vilovića, ki
bosta postala ministra.

ITALIJA.

Fašistovski izgredi in nasilstva na Reki so pripravili ugoden teren, da Italija pod pretvezo, da hoče na Reki „upostaviti mir in red“ trajno zasede s svojimi čitami Reko, kar ti varnostno službo na Reki je že prevzela italijanska brigada. Laški listi zatrjujejo, da je bil storjen takorak vsled tega, ker je predsednik reške republike Zanella prosil Italijo, da napravi red. Je pač prazen izgovor.

Vladne krize v laški vladi se vedno ni konca. Pričakuje se, da bo Bonomi-eva vlada te dni končnoveljavno odstopila, ker ni nobenega upanja, da se ji posreči odstraniti ovire, kar ti samo pri dveh strankah najde še nekoliko zaslombe. Italijanski listi pišejo, da bo laško ministrstvo živelo le samo nekaj dni.

AVSTRIJA.

Kakor vse kaže, bo Avstrija sicer dobila posojilo, toda pod okolišninami, ki so značilne za to državo. Čehoslovaška ji bo posodila 500 milijonov čehoslovaških kron, Anglija dva milijona funtov šterlingov in Francija 55 milijonov frankov, torej skupaj okrog 187 milijard avstrijskih K. Baje ji bo tudi Amerika posodila večje svoto. Toda pogoji so precej trdi. To posojilo bo morala Avstrija obrestovati s 7 odstotki, Anglija bo pa poslala na Dunaj posebnega odposlanca, ki bode nadzoroval Avstrijo in bo vse njene sklepe podpisoval, z drugimi besedami: Avstrija pride pod popolno gospodarsko in finančno kontrolo drugih držav, vrhu tega pa še mora zastaviti vse dunajske državne dragocenosti kot gobeline itd. To posojilo bode komaj zadostovalo, da Avstrija krije letošnji deficit državnega gospodarstva. Zunanji svet pač hoče, da Avstrija obstoji ker to zahtevajo Francozi, kar bi se se premočne Nemčije, ako bi se pridružila Avstrija. Toda že sedaj zatrjujejo nizozemski listi, da bode to posojilo sicer za hip ublažilo obupne razmere v Avstriji, toda za to državo je samo en lek: Razdelitev!

ANGLIJA.

Irska in Indija sta za Anglijo dva trda oreha. Anglija je sicer dala Irski svobodo in ravno o tej svobodi se je dne 17. t. m. razpravljalo v angleški spodnji zbornici. Ob tej priliki je imel Churchill znamenit govor, v katerem je zagovarjal sklenjen dogovor med Irco in angleško vlado. S to pogodbo niso zadovoljni ne Irce in tudi ne angleška vlada, kajti prvi trdi, da se jim je dalo premalo, drugi pa, da je angleška vlada šla predaleč. Zdi se, da je skoraj med Irco in Anglijo, katerega je poostrišlo dejstvo,

da v vlado Irske ni hotel vstopiti voditelj Ircev De Valera, precej nevarnega značaja. Drugo vprašanje, ki dela Angliji silne skrbi, je vprašanje neodvisnosti Indije. Prebivalstvo Indije zanteva z vedno večjo silo popolno neodvisnost od Anglije. Po vsej Indiji vre ljudstvo na zborovanjih hrupno zahteva popolno ločitev od Anglije in cereka pokorščino angleškim civilnim in vojaškim oblastim. Tudi tozadevale se vršila pred dnevi v angleški spodnji zbornici ostra debata, v kateri je med drugimi posegel premier Lloyd George ter podal sledečo izjavo: „V imenu vlade našega kralja in cesarja izjavljam, da angleška vlada ne bo pod nobenim pogojem zapustila Indije in tudi ne bo dopustila, da bi bile skrajšane pravice našega kralja in cesarja nad Indijo. Za slučaj, da Anglija izpusti iz rok svoje vajeti nad Indijo, bi tamkaj nastala zmeda.“

Beleške.

Tudi med malo antanto se pripravi spor po načinu procesa, ki se je že izvršil med veliko — radi politike proti Rusiji. Danes je popolnoma jasno, da bo prva naloga genovske konference ureditev odnosov Evrope — proti Rusiji. Za pametno, kulturno politiko je Anglija, proti njej pa Francija, in naši nesrečni zunanji politiki, ako jih smemo sploh tako imenovati, ob vsaki priložnosti ali nepriložnosti priložnosti povdarjajo, da moramo iti za Francijo — četudi pri vsakem koraku kažejo, da se jim pojmi o zunanji politiki strahovito zmedeni in nejasni. V Genovi stopi Rusija aktivno v evropsko politiko. Ruska politika čehoslovaške republike se že davno giblje ratiionalnim in realnim putem. Zatajevali sovjetsko Rusijo je politična kretnja slična noji, ki skriva glavo v pesek, da ne bivi deli, kar ne vidi rad ali česar se boji. Tu gredo pota male antante narazen. Češka je že dve leti v trgovski zvezi z Rusijo in dr. Beneš zastopa stališče, da se sovjeti ne priznajo samo de facto temveč tudi de jure kot vlada. Naša in rumunska politika je pa temu nasprotna. Odpor Rumunije bi se še dal razumeti ker je tu vprašanje Besarabije, ki se še ni razčistilo, beograjska politika pa nima nikakoršne stvarne podlage, temveč je popolnoma pod uplivom raznih političnih Čičikov in Hlistikov in vrh tega še z nepojmljivo trdoglavostjo računa in tudi dela za obnovo carizma. Dovolj dokaza so znana razkritja „Manchester Guardian“ o nameravani vojaški intervenciji države SHS proti sovetom za carizem. Temu razkritju se še nikdar in nikjer ni oporekalo. — Vprašanje ruske politike privede lahko do krize v mali antanti. Nasprotja so velika, morajo se razčistiti. Čehi so preveč realni, da bi se spuščali v kako krparijo, potrebno je, da se ruska politika pri nas spremeni, saj zahteva to tudi 90% naroda.

Pašić — beleži. Iz Beograda poročajo zelo zanimivo in še bolj gniljivo dejstvo, da je Pašić med razgovorom z dr. Otokarjem Rybar pokazal veliko zanimanje — za železničarje. Ko mu je dr. Rybar govoril o strašno bednem položaju, si je Pašić začel nekaj beležiti. Ko so bili železničarji sami pri njem, je samo poslušal ter dejal, da se bo vse — uredilo, danes pa — beleži. To mu pa ne pride na misel, da bi pogledal v spomenice železničarjev, katere razjeda prah beograjskih pisarn in beograjskega nerada.

Na razpravi vidovdanskega atentata je dejal branitelj odvjetnik Grebenac tudi tole: „Kar se tiče diktature proletarijata vam povem, da je to sistem komunističnega vladanja v prvih dneh, dokler se ne spremeni družabni red. Diktatura je pa pri vseh neizbegljiva, ki vladajo. Nam se — toliko govori o demokraciji, v resnici pa živimo v diktaturi, saj so vendar „obznane“, izgon 59 narodnih poslancev in cela vrsta drugih stvari — čisti in pristni diktatorski akti.“ — Besede so jasne, pa kaj pomaga, ko se od mnogih strani ala list „Balkan“ mnogi brezveselno in divjaško odvrčajo od jasnosti in poštenja.

Iz počasnosti beograjskih uradov se norčuje celo zagrebska policajdemo kratska „Riječ“, ko objavlja naslednji slučaj: Znana je po celi naši kraljevini afera z neeks lodirano avstrijsko granato v Pozoriški ulici, ki je nagna

la prebivalcem te ulice toliko strahu, dokler je niso izkopali in jo pogrnali v Donavo. Ta slučaj je bil povod, da so začeli govoriti o nerazpočenih avstrijskih granatah tudi na drugih krajih ter koncih Beograda. — Eno tako granato so v govorici odkrili tudi neke pod stolpom Vaznesenske cerkve. Odkar se je začelo govoriti o tej granati, so živeli svečeniki tega hrama božjega v vednem strahu, da se granata naenkrat ne razpoči, podere cerkev in pokoplje pod razvalinami — vse pope. Največ strahu pa je prestala duhovščina, ko je javil kralj Aleksander, da obišče ravno to cerkev ob priliki zaroke z rumunsko princeso. — Popje so javili celo granatno opasnost šelu javne varnosti, naj vendar stori vse korake, da se ne pripeti kralju kakšna nesreča. Ko je odšel kralj nepoškodovan iz cerkve, so zaprosili starejšine cerkve vojnega ministra, naj odstrani vojska to grozno granato. Vojno ministrstvo pa, mesto da bi takoj slo na delo, je izjavilo, da ta stvar — ne spada v njegov delokrog in je odstopilo celo zadevo ministrstvu socialne politike. Socialna politika je poslala akte o granati ministrstvu za notranje, a to mestni upravi, naj ona ukrene vse potrebno. Ko roma ta akt od enega urada v drugega, a vernikom grozi neprestano granata, se je ponudil ravno isti vojak, ki je izkopal granato v Pozoriški ulici, da poišče za nagrado 10.000 dinarjev še to granato pod zvonikom in jo požene v Donavo. Sedaj je pa vprašanje: Ali bode pristalo cerkveno starešinstvo na to ponudbo, ali bo pa rajši počakalo, da reši zadevo med dnevnim trepetom duhovščine ter vernikov eno izmed ministrstev.

Ena generalska. V salonskem vozu ekspresnega vlaka je pridrčal 7. t. m. v Vinkovce bivši vojni minister general Zečević — ter običal v sneženem zamestu. Že to ga je dovolj jezilo in ko je bilo treba zamenjati stroj, stroja pa ni bilo, je poklical vođjo kolodvorske policije, ter mu dal nalog, naj takoj aretira šefa postaje in pa šefa kurilnice, zdela sta se mu menda kriva eden za sneg, drugi pa zato, da ni toliko strojev, kot bi jih kdo rabil. Da ni pristopil delegat beograjske železniške direkcije in pomiril razjarjenega generala, bi oba šefa romala v zapor. Kakšno oblast si domišlja tak general in kako se more kot bivši, torej neaktivni minister voziti v salonskem vozu, je uganka in sicer ena od mnogih.

Učitelji ne dobivajo plače. Stiskanje finančnega ministra v naslednjem času dovaja prav čudne pojave. Da je državna administracija povsod na vseh koncih in krajih, zelo slaba, že itak vemo. Vsak dan imamo za to na sto in sto primerov in sedaj čujemo, da obdajajo to tudi učitelji. — Učiteljsko združenje iz sreza Krive Polanke, okruha Kumanovo je poslalo prosvetnemu ministru brzojav, da učitelstvo ni dobilo ne plače za januar, ne za februar in da mora zapustiti službo, če plača takoj ne pride. Sicer pa morajo imeti itak dosti kredita da so lahko tako dolgo čakali. — Priporočamo našim učiteljem de mokratom, da pokažejo potrebo in upravičenost centralizma s tem, da gre do nekaj časa v južno Srbijo služiti.

Dnevne novice.

Posl. Zebot je vložil 16. t. m. na ministra vojne in mornarice upit radi prepovedi čitanja naših slovenskih in hrvatskih listov v posameznih vojaških garnizijah. N. pr. v Valjevu in Subotici so posamezni komandanti prepovedali vojakom naročevati in čitati „Stražo“, „Slov. Gospodarja“, „Slovenca“, „Novi čas“, „Mladost“, „Slobodni dom“, Narodno Politiko“, „Hrvatsko Obrano“ itd. Interpelant povdarja, da je v čehoslovaški republiki vojna uprava celo ustanovila čitalnico za vojake in je v teh čitalnicah uvedla celo razna predavanja in tečaje. Pri nas v Jugoslaviji pa se še celo vojakom prepoveduje za lasten denar naročevati novine. Vpraša vojnega ministra: Kaj namerava učiniti, da se v bodoče take staroveške in konservativne odredbe posameznih komandantov ne bodo več dopuščale. — Vojakom, ki itak dovolj trpijo, se naj gre na roko, a ne, da se jih celo v takih rečeh preganja.

Posl. Pušenjak je vložil upit na ministra trgovine radi ureditve in izpopolnitve merosodnih uradov v okrajavstvu Ljutomer, nadalje upit na ministra socialne politike radi nadpregleda vojnih invalidov v okraju Soštanj.

Poslanec Drofenik zasnežen. Že drugokrat je samostojnega poslanca Drofenika zasul sneg. Koncem januarja se je voziral po Makedoniji in tam ponujal slabostojno robo. V Zajedaru ga je zalotil sneženi metež. Komaj in komaj se je izbasal. Pretekli teden se je iz Slovenije voziral v Beograd. In zopet ga je doletela sneženo mrzla usoda v Slavoniji. Celih 48 ur je bil na železnici v najhujši zimi.

Zenitev v luči Pucelj. Bivši združni revizor in sedanji načelnik ministrstva poljoprivrede i voda gosp. M. Stibler se je zaročil s hčerko ministra Pucelja. Poroka bo še v letošnjem pustu. Pravijo, da dobi Stibler del provizije, pridobljene pri kupčiji z voli in konji iz Nemčije kot doto. Ko Pucelj ne bo več minister, bo Stibler zapustil Beograd in se naselil v Sloveniji. Bilo srečno!

Flere—Cvetkovič. Nedavno se je mudil ptujski okrajni šolski nadzornik Flere v Beogradu in sicer ob priliki sestanka šolnikov glede novega šolskega zakona. Flere je zastopal stališče, da je velika večina Slovenije za to, da se ukine verski pouk v šoli. Radovedni smo, kdo mu je dal pooblastilo, da je smel tako lagati. — Srbijanski učitelji so prekrstili Flere v Cvetkoviča. Pedagoško društvo v Beogradu pa je g. Cvetkoviča imenovalo častnim članom. Ptujski kulturno-robojnik Flere—Cvetkovič postaja slaven!

Moderna vzgoja mladine. Menda je to najmodernejša vzgoja šolske mladine, da da učitelj vsakemu šolarju kako žaljivo ime. Vsaj tako dela nadučitelj na Gorici pri Rečici, Valentin Pulko. In posledica? Šolarji se radi tega večkrat stepejo do krvavega. — Starši so jako ogorčeni, in če se bo to nadaljevalo, ne bodo pošiljali otrok v šolo. Veseli bi bili, da bi že enkrat odšel od nas nepriljubljeni, izza vojnih časov osovraženi Zdravko. V Prekmurju je praznih dovolj mest in v Makedoniji. Se bolj nazorno podučuje nadučitelj v Rečici, Branko Zemljč. S pestro ubija svojo učenost otrokom v glavo. Ali mogoče za to, ker so ubogih in „klerikalnih“ staršev? Mogoče je to sokolska vzgoja? O tem naj sodi višja šolska oblast. — Mogoče dobi Sokol brat Branko celo pohvalo in priznanje. Mi mu želimo, da avanzira zopet nazaj v hribovsko Solčavo ali pa med Arnavte. Če bo še doigo rogovilil s svojim sokolstvom po Rečici, bomo prinesli par prizorov iz njegovega prejšnjega učiteljskega delovanja, ki bodo neprijetni njemu in šolski oblasti.

Bolnice so prenapolnjene, pa tudi drugače v slabem stanju, minister zdravlja nima kredita, finančni minister ne da, samo za bolane Wranglovce je še tokrat plačal, samoupravne bolnišnice je pa odpravil s obljubami. Za sebe in tuče ima, naši ljudje pa zmrzujejo na cesti! V Zagrebu so dne 16. t. m. zvečer na maksimirski cesti policisti pobrali človeka, ki je bil že na pol zmrznjen. Spravilo ga na prvo policijsko stražnico, službočeh policijski uradnik jih pa pošlje v javno bolnico. Človeka pripeljejo tja, bolnica polna do zadnjega kottička, hajd z njim nazaj na stražnico. Uradnik jih pošlje v drugo bolnico zabiči jim pa, naj ga ne privleče nazaj, če bo bolnica polna, naj ga kar na hodniku ali v veži pustijo ter odidejo. Policisti so tako i sforili, človeka so pa zjutraj v veži bolnice usmiljenih sester našli do dobrega zmrzlega. Sedaj se polizveduje — policaji trdijo, da so tudi v te bolnici vprašali, če je prostor, in ker se je zanikalo, so pač storiili, kakor je uradnik naročil. Ne znao pa povedati, s kom so govorili in tako bo stvar — „brez redmetna“, kakor človek, ki je v današnji socialno prosvetljeni časih v veži bolnice — zmrznil.

Najnovejši podatki o ljudskem številu. Številke, ki so jih dosedaj prinašali razni listi o številu prebivalstva v Jugoslaviji niso točne. Eni so poročali, da je 12%, drugi 13, drugi zopet samo 11 milijonov. Po najnovejših poročilih iz uradnega vira imamo

v posameznih pokrajinah sledeče število prebivalstva: Srbija 4.179.679; Crna gora 192.010; Bosna in Hercegovina 1.876.543; Dalmacija 329.070; Hrvatska in Slavonija 2.591.850; Medimurje 96.945; Otok Krk 20.919; Slovenija—Prekmurje 1.056.484; Banat 582.552; Bačka in Baranja 791.770. Torej imamo celokupnega prebivalstva v naši državi 11 milijonov 730.000. Zemlje ima Jugoslavija 247.962 kvadr. kilometrov in sicer pride na 1 kvadr. kilometer prebivalcev: V stari Srbiji 53, v južni Srbiji 32, v Crni gori 19, v Bosni in Hercegovini 36, v Dalmaciji 52, Hrvatski in Slavoniji 60, Medimurju 130, Krka 48, Sloveniji in Prekmurju 63, Banatu 50, Bački in Baranji 80. Glede obljudenosti je torej na prvem mestu sosednje Medimurje, na drugem Bačka in Baranja, na tretjem pa naša Slovenija, na Zadnjem pa naša Crna gora.

Za župana v Raciem pri Mariboru je bil namesto odstavljenega socialista Kobana izvoljen z večino glasov naš somišlenik g. Andrej Stern, dosedanji 1. svetovalec. Za 1. svetovalec je izvoljen (v ožji volitvi) g. Stefan Paurman, pristaša JSDS, vsakega pa mož-poštenjak. Tako je občina Rače krenila na pravo pot. Cestitamo.

Obsodba tuzlanskih rudarjev. — Dne 17. t. m. je bila končana razprava proti rudarjem in izrečena obsodba. Karl Zeleznik je bil obsojen na 1 leto težke ječe, poostrene z mesečnim postom; Osman Djulović in Sima Topalović — vsaki na 15 mesecev; Jurij Kerošević, ki je ubil žandarja Reljiča, je obsojen na vešala; Fr. Marič in Mijo Tomić — vsak na 1 leto; Iv. Bračun in Marko Fiedles, vsaki na 10 mesecev; Božo Mikič in Ivo Marjanovič na 2 meseca; Simon Kisič na 5 tednov; Miji Iličič, Božo Mandić, Milan Ivoša in Marko Marjanovič — vsaki na 1 mesec.

Naši novi konzuli. Imenovani so na novoosnovanih konzulatih sledeči konzuli: V Celovcu je postal generalni konzul dr. Vojislav Rašić, bivši konzul na Krfu, generalni konzul v Varni (Bulgarija) A. Donović, za generalnega konzula v Milanu Lj. Bojović. V Pečuhu pride za konzula Filip Dobričić, za generalnega konzula na Krfi Fotije Stanojevič. Aleksander B. Dordevič je imenovan svetnikom pri poslanstvu v Atenah. Med ravnokar označenimi novoimenovanci ni nobenega Hrvata ali Slovenca. — Kdo pozna našo zunanjo politiko, na rabi k tej notici nobenega komentarija.

Tobak in cigarete. Pri nas raste najboljši tobak. kadijo se pa najslabše cigarete. Bosanski tobak, nekaj po svetu znan, je tako slab, da se komaj puši. Vse vrste tobačnih izdelkov so našemu monopolu v sramoto. Naša država izvažata tobak na Poljsko, v Češko in Nemčijo in ko se tam naš tobak predela v cigarete, potem se vidi, da na Češkem in Nemškem znajo delati cigarete, pri nas pa ali to noče o, ali pa ne znajo. Tudi Bolgarija ima precej tobačnih tovarn, material bo našemu enak, izdelki so pa kvalitativno mnogo bolši od naših. V tobaku najdemo že vse mogoče, les, papir, niti, svinec in še kaj hušega, kakor pred kratkem v Sarajevu. Državna tobačna uprava dela površno ter hlepi samo za velikim profitom in če bi se ljudje tudi zastrupljali pri tem. Imamo sicer tudi ministra za narodno zdravje, pa bomo dolgo čakali, da se pobriga ter si ogleda tobačno produkcijo v državi. Malo več pozornosti se posveča samo „ministrskim“ cigaretam, za druge je pa vse dobro.

Če seljak proda dva jajca, lahko plati sve poreze! Gospodje demokrati so pri nekem posvetovanju v prosvetnem ministrstvu pretekli teden eno glasno izjavili, da „če proda kmet 2 jajci, lahko s tem skupčkom plača vse davke“. Take nazore imajo demokrati o kmetih. Ali ni to zloba? V ce li Sloveniji in Hrvatski ga ni kmeta, ki bi plačal tako nizki davek. Na tisoče jih danes ječi pod groznimi davčnimi bremenami, ki jih je naložila sedanja vlada, v kateri so slovenski samostojni izdajaki in njih srbijski zavezniki se še norčujejo iz nas!

To presega že vse mere hudobije! Ob volitvah obračunate s temi hudobci.

Pogoji za švicarski kredit Jugoslaviji. Švica hoče skleniti z Jugoslavijo in Romunijo kreditni sporazum.

pod pogojem, da se porabi en del tega kredita za nabavo blaga v Švici. Kredit bo znašal 50-60 milijonov frankov, Jugoslavija bo morala naročiti v Švici lokomotive in električne stroje. Kot garancijo za kredit bi dala Jugoslavija državne papirje in žito.

Vendar smo šimlna genili! Tistega, ki je v blatu obtičal ter ni mogel v 4 mesecih iz Gor. Radgone v 3 ure oddaljeno selo. Nič ni pomagalo, da smo celo javno v „Straži“ kričali nanj, ter mu prav glasno rekli „dijo šiml“. Morali smo nad njega poslati posebne ga sela, ki bi ga opomnil na njegovo dolžnost, da da nazaj, kar je dolžan dati, namreč od prireditve 2. oktobra 1921 preostale vstopnice ali takso, ki smo jo plačali. Pa ni maral ne enega ne drugega. Izgovarjal se je, da davčna oblast ne izpusti iz rok ničesar, kar f pride v pest. Ker nižji ni ničesar opravil, pa smo poslali višjega. Odbornik sam je šel v ledenem vremenu, da reši, kar se da rešiti. Pri bližni 300 K pustiti — meni nič, tebi nič — erarju, se nam je zdelo škoda. Ko je odbornik uradniku razjasnil stvar, je začel ta brskati po predalih in je slednjič komaj našel v zaprašeni omari svitek naših preostalih vstopnic ter mu jih je izročil. Tako smo vendar enkrat prišli do svojih pravic, uradnemu šimlnu pa želimo malo več življenja, sicer se pogine v tej zimi.

Beograjski trgovci so v velikih zadregi. Reelni in solidni niso nikdar bili. Koplili in naročevali so blago, kjer se je le dalo, in tako so tudi na Češkem naročevali blago v velikih množinah, sedaj pa ne vedo, kako bi plačali, ko se je češki denar tako dvignil. Najbrž so mislili, da bo vedno tako, kot je bilo po reobratu. Tedaj so preplavili prečanski svet in pokupili so vse, kar se je le dalo, ker so bili prepričani, da bodo državniki, ki so z čaršijo v najtesnejši zvezi, uničili narodno premoženje „hovosvo-bojenih“ krajev. To so z izmenjavo kron v dinarje tudi temeljito uredili. To jih je tako zapeljalo, da so začeli misliti, da bo vedno tako, — in danes ne vedo ne kod ne kam. Poslali so neko deputacijo v Prago, da se tam pogaja s češkimi industrijaki glede odloga plačil.

Silna zima v Beogradu. Od 5. do 8. februarja je v Beogradu padlo toliko snega, kakor ga že desetletja ni bilo. Tramvaj je zastal več dni in še danes 14. februarja po stranskih ulicah radi zelo visokega snega stoji. Ulice so polne snega, ker v Beogradu ni običaj, da bi sneg vozili proč. Prebivalstvo, posebno tisoči in tisoči ubožnih trpijo hud mraz. Temperatura znaša zadnje dni 20—25 stop. pod ničlo. Kuriva primanjkuje. Sani Beograjčani ne poznajo. V globokem snegu vozarijo samo „sa kolima“.

Sametniku dr. Vukašinu Markoviću, komunistu, ki se skriva po črnogorskih gozdovih, krožijo najrazličnejše vesti. Enkrat govorijo, da je že davno v Albaniji, Italiji, drugič spet, da se je predal na milost in nemilost državni oblasti, sedaj pa čujemo samo Črnogorce, ki se oglašajo celo po

listih, da je dr. Marković še vedno v Črnigori in da čisto prihaja v vasi v spremstvu dveh ali treh ljudi ter da je s prebivalstvom v zelo dobrih odnosih. Kot medicinec in tudi kot živino-zdravnik stori ljudem zastonj mnogo dobrega in ker nikdo ne sprejme plačila, mu seljaki že iz hvalečnosti oskrije vse, kar potrebuje. Nikomur ni v nadlogo, ljudje so mu hvaležni in tudi na druge odmetnike zna vplivati, da ne vršijo kake sile ali celo zločinov nad prebivalstvom. — Iz teh poročil je razvidno, da bo lahko še dolgo v Črnigori, gotovo dalje kot kak ne kulturni pandur.

Po sneženih metežih in burji ki je divjala zadnje dni ob Jadranu, je zavladao sedaj po celi Dalmaciji vedro, jasno in lepo vreme s primerno temperaturo.

Lepa in raznolična kariera. Najprej finančar, potem komisar finančne in policijske železniške kontrole v Sarajevu, Milisavljevič je bil začetkom tega leta imenovan okrožnim predstojnikom I. razreda v Zepču, kjer je svojo službo že nastopil. Iz finančarja postali politični uradnik, višje stopnje se da samo pri nas, ker imamo toliko vseznalov — seveda samo iz golovih krogov — in centralizem je že za to potreben, da se vsestransko uporabni ljudje tudi vsestransko udeležijo.

Zopet eden Jugoslovansko poslanstvo na Dunaju je imelo v svoji sredi legacijskega tajnika St. Pešića, katerega so pozvali radi raznih nerednosti v Beograd. Kot nalašč pošiljajo iz Beograda v tujemstvo kot naše zastopnike nekalificirane, nevedne in neradne ljudi.

Goljuf v ministrstvu sočjalne politike. Tajnik v ministrstvu Milan Simić je ogoljufal zemunškega trgovca za 20.000 dinarjev in pobegnil. — Policija ga je izsledila in predala sodni roki pravice.

Osveta, Sibiški policijski komisar Rotica je odpustil iz službe zanikarnega policaja. Stražnik pa tega slovesa ni prenesel mirno, ampak je ustrelil komisarja v svojem stanovanju.

Tihotapca zlata iz boljših slojev. Odvetnik Potočnjak iz Nevega Vinodola in Silvij Rubinič iz Reke sta se pehala na avtomobilu proti Novi, kjer imata svojo posest. Pri tej priliki sta vzela seboj kot spremljevalca nekega vojaške graničarja, ki je navaden pospremljevalec do demarkacijske črte in doirva zato dnevno 15 dinarjev. Ta dva zgraj omenjena gospoda sta se hotela pokazati kot posebna kavalerija in sta požarila vojaško spremljevalcu 100 dinarjev v trdni veri in v prepričanju, da ju ne bo pregledal na demarkacijski črti. Ta radodarnost go spodov pa se je zdela stražniku vendarle sumljiva in je posvetil potnikoma več pazljivosti, kot bi bil to storil sicer in zapazil, da vozita gospoda s seboj zlato. Ko se je bližal avtomobil demarkacijski črti sv. Ane, pozval je graničar še dva vojake in zahteval od radodarne gospode, da se podasta iz avtomobila na obmejni urad. Gospoda sicer tega nista rada storila, pa sta

se vendar morala konečno udati. Na perni v urad sta spustila tihotapca zlato na tla v nadi, da bosta vsaj na ta način otela sebe in zlato. Vojaki pa so zapazili njun maneuver, ju aretirali, zlato pa zaplenili.

Nos, usta in ličeca je obgrizla podgana po noči 6 mesečnemu otroku splitskega policijskega organa Mališe Eterovića. Otroka so prepeljali v bolnico.

Parobrod „Dubrovnik“ ponesrečil. Dubrovniško paroplovno društvo je kupilo pred kratkem na Angleškem veliki parobrod „Dubrovnik“, ki je bil določen za levantske plovbe. Zadnje dni so divjali po Jadranskem morju siloviti viharji in pri tej priliki je potonil „Dubrovnik“ v Ortantskem zalivu. Posadko so rešili.

Reček slučaj samoumora. V žandarskem zaporu v Splitu je ustrelil samega sebe žandar Jurij Omčikus. — Ovadil ga je umirovljeni orožnik Džepini, češ, da je blebetal v pijanem stanju v neki krčmi proti državi. Ko je bil Omčikus že mrtev, so dognali, da je Lahon Džepini nepošten star ovaduh, ki je bil že večkrat kaznovan radi tatvine in je tudi tokrat ovadil Omčikusa neosnovano. Po smrti nedolžne žrtve podlega ovaduhstva je začelo državno pravdnštvo zasledovati barbarskega ovaduha.

Poštenemu najditelju. Dne 16. februarja je bila izgubljena proti večeru na poti iz Jarenine v Maribor rdečkasta koca. Pošten najditelj se naproša, da odda najdeno proti dobri nagradi v uradništvu lista.

Vajenca iz poštene hiše, ki je dovršil nekaj srednih ali meščanskih šol, sprejme takoj tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 303%, francoski frank 26,80 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 5 do 5,05, za 100 čehoslovaskih kron 585 do 587, za 100 nemških mark 153% in za 100 laških lir 1495—1500 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 1,65 centima. Od zadnjega poročila je vrednost naše krone ostala nespremenjena.

Iz Maribora.

Slovesnosti zaroke našega kralja z rumunsko kraljico Marijo dne 22. t. m. se bodo vršile v Mariboru po sledečem sporedu: Ob 9. uri predložitve 21 topovskih strelcev. Prebivalstvo naj razobesi zastave. Ob 11. uri dopoldne v stolnici slovesna slujba z žarjato deilirano čet, popolnoma pa ob 15. do 17. ure koncert vojaške godbe na prostoru pred grajsko kletjo. Zvečer naj bodo razsvetljena vsa splotja.

Poročil se je včeraj v nedeljo popoldne v magdalenski farni cerkvi g. Gustav Oblak, strojnik Cirilove tiskarne, z gđ. Perco Zagovec, posestnikovo hčerko v Studencih ob navzočnosti številnih prijateljev in tovarišev. Bilo srečno!

G. Voglar v stopah. Kakor znano je g. Voglar glasoval proti volji slovenskih profesorjev za centralistič-

no izenačenje šolstva. Radi tega prosvetnega ujedinjenja na platformi skrajnjega analfabetizma je profesor-ski zbor v Mariboru in Ptujju ostro kritiziral in obsodil Voglarjevo kleč-plaznost iz strahu, da se mu prevrne ravnateljsko korito, ako bi glasoval proti centralizaciji šolstva. Posebno ostre so letele na Voglarja iz ust njegovih mariborskih kolegov na zborovanju v soboto. Voglar se v svoji omejenosti niti braniti ni znal, ampak pokorno sprejel zaslužene levte. Voglarjevo glasovanje bo obsojeno še po drugod, nakar ga bodo kronali z nezaupnico.

Policaidemokrat in socijalpatrijot — družba: dr. Irgolič in kompanjon Slanovec. Kakor znano, sta kupila demokrat Irgolič in socijaldemokrat Slanovec lesno industrijo Antolič-Tominc. Na zunaj sta nastopila kot kupca Irgolič-Slanovec, na znotraj pa sta še pritegnila v svojo sredo nekakega Böhma. Ko sta postala Irgolič in Slanovec pravomočna lastnika podjetja, pa že začenjata s parcelirano razprodajo ki jima bo vrgla milijonske dobičke. Da ima pri tem mastnem zaslužku svoje prste zraven že večkrat na časti oštrafani in kot tak javno ožigotani dr. Irgolič se ne čudimo, da pa zagledamo v kapiatišnični mlaki tudi „čistega“ socijalpatrijota in mestnega svetnika Slanovca, pa se res čudimo. Policaidemokratska kapitalistična kuga je vedno najbolj nalezljiva za najbolj goreče socijalpatrijote.

Soštaričev „Merkur“ v konkurzu. Trgovec Soštarič in drugovi so zasnovali neko trgovsko družbo „Merkur“, ki je nakupila za veliko milijonov manufakturnega blaga na Češkem in baje tudi v Italiji že lansko leto. Tega blaga pa ni plačala. Medtem je vrednost naše krone vedno bolj padala v vrednosti a vrednost italijanske lire in češke krone je poskočila za skoraj 200%. Soštarič, oziroma „Merkur“ bi moral sedaj plačati svoj dolg, a trdi, da je insolventen, ker baje znaša vrednost blaga samo 5 milijonov kron, dolgovi pa znašajo 20 milijonov. Poleg tega družba „Merkur“ baje niti protokolirana ni. „Merkur“ ponuja v poravnavo samo 20% dolžne svote. Ali bodo upniki na to pristali, se ne ve. In če bi mi vprašali g. dr. Serneca, kdo je kriv, da je Soštaričev „Merkur“ na polomu, bo zopet rekel: „Krivi so klerikaleci in njihovi zavezniki!“

Kdo je kriv draginje? Trgovec g. Soštarič, občinski svetnik mariborski in prijatelj dr. Serneca, prodaja danes blago za 100 do 200 procentov dražje, kakor pred novim letom. Kdo je kriv, da je g. Soštarič svoje blago tako neusmiljeno podražil? G. dr. Sernec bo seveda odgovoril: Krivi so klerikaleci in socijalni demokrati in nar. socialisti, samo demokrat Soštarič je pri tem čisto nedolžen. O ubogi demokratski Soštarič, ki so mu ti praklicani klerikaleci in „njihovi zavezniki“ zakrivil, da mora zdaj sukajo prodajati po 1200 K in še više, ki ga je pred novim letom lahko dal po 400 K. G. dr. Sernec, pojdite vendar k svo-

Gladiatorji.

Druga knjiga. — Anteros.*

(70. nadaljevanje.)

Ranjen, premagan, ločen od dobrobrnega Licinija in bolj ko kedaj oddaljen od svobode je bil Eska v resnici vsega pomilovanja vreden.

Besedilo stave je dalo tribunu pravico do življenja in do osebe njegovega nasprotnika in Placid ni bil človek, ki bi se bil iz nepremišljene velikodušnosti odpovedal takemu dobitku.

Nasprotno, — za vsako ceno ga je hotel imeti. V Britancu je videl uporabno sredstvo za dosego ciljev, ki jih mu je zapeljiva podoba Valerijina delala dan za dnem mikavneže. — S pomočjo svojega novega sužnja si je hotel pridobiti naklonenost nje, ki je edina dosedaj zavladovala nad njegovim nezaupljivim in sebičnim srcem.

Vključ temu pa nikakor ni kazal ljubeznivosti svoemu ujetniku, niti

mu ni lašal suženstva. Težkih del Eska zavoljo svoje rane sicer ni mogel opravljati, toda za vse druge, tudi najbolj ponižujoče posle ga je tribun brezobzirno uporabljal.

Zares, čisto drugačna je bila njegova sedanja usoda v primeri z življenjem, ki ga je imel pri velikodušnem Liciniju, in brdko je čutil plemeniti Britanec svoj izpremenjeni položaj.

In podlegel bi bil vednemu zbadanju, žalitvam, sirovostim in svoji dušni bridkosti, da ga niso držale po koncu besede, ki mu jih je pred par dnevi Kalha tako prepričevalno govoril, in ki je vanje, se mu je zdelo, tudi Mariamna verovala. Kalhove besede so dihale up in tolažbo tudi v najhujših nesrečah, kar jih je nalagalo življenje —

In Eska je nosil svoje breme mirno, molče, potrpežljivo, — četudi je tlel skrit v njegovem srcu ogenj, ki bi z njim častilil njegov učenik nikakor ne bil zadovoljen, — ogenj, ki je le čakal na priložnost, da se razvname v požar, tem nevarneši, kolikor dalj časa je bil siloma zadržan.

Z zlobnim dopadenjem, prirocnim njegovi naravi, je daljal Placid Britan-

cu ravno taka naročila, ki so ga stalno vezala na njegovo bližino. Dobro je delo njegovemu samoljubju, da je imel vedno pred očmi orjaško postavo, ki jo je premagal. Tudi je s tem nudil svojim številnim prijateljem in gostom in klientom priliko, da so se porazgovarjali o njegovem junaštvu in o njegovi izurjenosti in proslavljali njegovo zmago nad silnim sužnjem.

In tako se je zgodilo, da je Eska pripravljel nekega dne kopel za svoja zapovednika in ves zavzet začul ime, ki mu je bilo neprestano v spominu —

Tribun je sedel v sosednji sobi v tistem posvetu s Hipio, borbenim učiteljem, ter Damasipom in Oarsesom.

Eska se je preplašil in vsa kri mu je sinila k srcu.

— Mariamna — Zares! Zopet je čul to ime, Oarses je nekaj zašepetal in tribun se je polglasno in prav hudobno nasmejal.

Ni bilo dvoma — mislili so, da so sami. In res je Eska danes bolj zgodaj ko navadno pripravljel kopel in mazila in dišave in krtače in drugorode, ki ga je rabil razkošni Rimljan pri umivanju. Kopalna soba je bila poleg Placidove zasebne sobice, —

kjer je sedel s svojimi zaupniki pri posvetu. Težek žameten zastor je ločil obo prostora —

Izgubljen v svoje otožne misli je Eska dale nego je bilo treba obsedel med toaletnimi pripravami svojega gospodarja in še le Mariamnino ime ga je zramilo.

Razburjen in splašen si je komaj upal dihati. — Previdno je zlezal k težkemu zastoru in napeto poslušal.

Nemirno in obenem tiho kakor tiger v svoji kletki je stopal tribun po sobici. Hipija je udobno sedel v naslonjaču in z dobrovoljno samozavestjo s rokovnjaka izvedenca na licu ogledoval umetno izdelan pesni oklep, poleg nje pa sta slonela Damasip in Oarses. Prvi je z občudovalnimi pogledi namignil svoemu tovarišu pri vsaki tribunovi besedi, drugi pa mu je z ljubeznivo krotkim pogledom in smehom prikimal in tako sta z molčečim odobravanjem podpirala mnenje in oazke svojega patrona.

(Dalje prihodnjic.)

Širite katoliške liste!

* Bog sovraštva v grško-rimskem bajeslovju.

jemu prijatelju Ščtariču in povejte mu, naj vendar ne bo pod „pantofel-nom“ klerikalcev ter naj začne zopet prodajati sukno po 400 K meter! S tem bodele storili veliko dobroto Mariborčanom!

Dr. VI. Serbec in osebna čast. — Dr. VI. Serbec je pred poldrugim letom govoril v Narodnem domu v Mariboru, da je naša duhovščina protidržavna. Zahtevalo se je od njega, da navede imena, ker drugače je naveden lažnjivec in podel obrekovalce. Preteklo je skoraj poldrugo leto, pa dr. Serbec še ni odgovoril. Proglasil se je s tem sam za lažnjivca in podlega obrekovalca. Lažnjivci in obrekovalci pa v javnosti nimajo besede. G. dr. Serbec, zapomnite si to, in opustite drugokrat moralne pridige v „Taborovih“ modrijane, naj Vam napravi nekaj pridig o tem, da je po božji in naravni postavi prepovedano iagati in obrekovati!

Dr. VI. Serbec je postal zadnji čas zopet sotrudnik „Tabora.“ Napisal je že dva dolgovetna uvodnika o občinskem gospodarstvu v Mariboru. Kratka vsebina teh frazerskih član-kov je ta, da so v Mariboru krivi se-čne grozne draginje pač klerikalci in narodni socialisti ter socialdemo-kra-ti, če demokrati so nedolžni. Seve dokazov ne navede nobenih, kar je pri njem že stara navada. Če se pri svojih trditvah tuintam malo ali debe- lo zlaže, kaj to poštenjaku dr. Serbecu mar! Vprašali bi g. dr. Serbeca, da nam jasno odgovori na vprašanje: Kdo je kriv draginje v Ljubljani in v Celju in v Zagrebu in v celi Jugosla-viji? Ali tudi klerikalci? G. doktor, svetlovali bi vam, da drugokrat — ne vasite takih bedarij! Neumnost, pa še taka, kakor to trdite Vi, pač nika- kor ne pristojata tako „odličnemu“ de- mokratu, kakor ste Vi, ker s tem bla- mirate celo stranko. Mi smo seve pre- oričani, da bo „Tabor“ Vaše bedaste trditve vzel na sebe in izjavil, da jih niste Vi pisali. Pa s tem Vas ne bode opral, ker članki, ki jih pišete Vi, i- majo na sebi preočitni znak Vašega očetovstva!

Govori se, da nameravajo 153 fi- nančnih stražnikov v najkrajšem ča- su odpuštili. Menda so jim odveč, ker Wranglovi tako pridno hajdukujejo ob mejah. Žalostno in ponižajoče je, da oblast ne zaupa lastnim ljudem in da si je tuje najela, da čuvajo meje. Financarji-domaćini ob meji so že dav- no odveč, sedijo za pečjo, ter se pri- pravljajo, da jih uprava pokliče v no- tranjo službo, kakor je že davno ob- ljubljeno. Sedaj bo pa ta „notranja“ služba — odpust ene gruča za drugo. Če so oblastniki že na tem, da se ob- dajo in zastražijo s samimi tujinci „šoldnerji“, potem naj vsaj odkrito po- vedo domačim ljudem, kaj z njimi na- meravajo, da se posamezniki lahko vrnejo v svoj prejšnji stan in da po- stanejo zopet koristni člani človeške družbe.

Kdor drugemu jamo koplje, sam v njo pade. Ta rek se je dobesedno u- resničil na znanem rovaču železnica- rju Rudolfu Pust. Ko je umrl priljub- ljeni železnica- r Kump v Mariboru, je stopil Pust koj po pogrebu k maribor- skemu restavratorku Stiklerju in ga prosil kot dobrega prijatelja rajnega Kumpa 2000 K na posodo za ubogo Kumpovo vdovo. Stikler je izročil de- nar Pustu, ki ga je porabil za se. Ko je bila Kumpova v denarni stiski, je stopila k Stiklerju in ga prosila po- sojila. G. Stikler je bil pripravljen da- ti, a je pripomnil, da bo prišel se- danjo svoto k onim že izplačanim 2000 kronam. Pri tej priliki se je razkrin- kala Pustova nepoštenost, za katero ga je nagradila roka pravice z eno- mesečnim zaporom radi goljufije, o- krajno glavarstvo pa ga je razrešilo časih kot odbornika krčevinske ob- čine. Pust je rad ovažal druge, tokrat so pa drugi njega in je izdajstvo za- leglo. Radovedni smo: ali ga bodo po- gnali tudi narodni socialisti iz svo- jih vrst, kjer se je vrival vedno na bolj prvaško mesto.

Glede uradovanja v občinskem u- radu Krčevina pri Mariboru nam je podal g. župan Škof sledečo pojasni- lo: Gospod župan je sam star 71 let, a sedaj v zimskem času nima niti u- radnih prostorov, niti tajnika, ampak uraduje na svojem domu sam. Pred

sodiščem se ni zagovarjal, še manj pa je bil kaznovan; ampak ravno ona o- seba, ki ga je ovadila, radi razžaljen- ja časti, se bo sedaj zagovarjala pred sodnijo radi žalitve župana. Toliko da ne naprakimo komu krivice.

Vojaske oblast opozarjamo, da je gostilna Simončič na Pobrežju za voja- ke radi pretepopov prepovedana. Kljub temu pa so pridrevi včeraj popoldne vojakci celo z godbo v to gostilno, ta- ko, da so prestrašeni nevojaški gosti beže zapustili pri vseh vratih gostil- niške prostore. Treba je bilo telefoni- no naprositi vojaško patruljo. Pa pre- den je prišla na lice mesta, so jo vo- jaki z godbo vred odkurili. Naj se vo- jaštvu ponovno zabiči, da se ne sme prepovedane gostilne posecati, ter se tudi po drugih gostilnah obnašati ta- ko, kakor se civiliranemu človeku po- vsod spodobi!

Soboto zvečer so pasanti Gospo- ke ulice (meli priliko opazovati, kako je službujoči stražnik poskušal svojo telesno moč nad nekim vinjenim kme- tom, katerega je suvaže in pehaje ho- tel spraviti na stražnico.

Predavanje. V petek, 24. t. m. je tedensko predavanje SKSZ točno ob 8. uri zvečer v dvorani Stokovne zveze. Predmet predavanja: Novi šol- ski naučni načrt. K obilni udeležbi se vsi uljudno vabijo.

Muzejsko društvo v Mariboru ima dne 12. marca ob 10. uri v mali ka- zinski dvorani svoj letni občni zbor. Z zborovanjem je združeno historično prebavljanje, vrši se tudi nadomestna volitev v odbor. Radi velike kulturne važnosti tega društva je želeli da se tega zborovanja udeležijo v polnem šte- vilu vsi, katerim je na srečo kulturni navade našega mesca in njegovega muzeja.

Gasilno društvo v Studencih pri Mariboru priredi 28. februarja ob 7. uri zvečer v gostilniških prostorih g. Franca Trofenik, Studenci št. 25. Za- bavni večer je združen s plesom in srečolovom. Vstopnina 3 dinarje. *K obilni udeležbi vabi odbor.

Ribarsko okrajno društvo Stajer- ska dravska dolina v Mariboru na- znanja ponovno svojim rednim članom, da se vrši v četrtek, dne 23. t. m. ob pol 8. uri zvečer v Halbwidlovi resta- vraciji „Stara pivarna“ mesečno zho- rovanje, pri katerem se bodo oddali postavi potoki v prvi vrsti lisum čla- nom, ki so se do dne 15. t. T. zgla- sili pri društvenem blaginiku.

Dobrodelna tombola, ki je bila v nedeljo radi prevelikega navela na- Götzovo dvorano preprečena, je pre- ložena na nedeljo, dne 5. marca, na Glavni trg. Prvotno se je nameravalo prirediti tombolo že to nedeljo, pa na splošno zahtevo, pred vsem radi še vladajočega mraza, z ozirom na to, da je tvorilo veliko večino posetnikov šolska deca, pred vsem revneših slo- jev, ki so nezačudno opravljeni, se je odložilo prireditev na nekoliko topliji čas. Stevilki 33 in 51 veljata kot po- tegnjeni ter je dobiti ambo-dobitke, ka- terih je še okoli 100 na razpolago, v uradu za zaščito dece v Strossmaier- jevi ulici 26. Srečke, kolikor jih je še na razpolago, je dobiti v glavni trati- ki in pri hišniku Dečje stanice, Stross- majerjeva ulica 26.

„Orient“ delniška špedicijska dru- žba v Mariboru, Meljska cesta št. 12, je revzeza razprodajo znakov, legiti- macij in sprejemanje naročil na sta- novanje za „Praški vzorčni velese- m“, kateri se vrši v času od 12. do 19. marca t. l. v Pragi.

Župnijski uadi, pozor!

Predpisi glede kolkovanja listin, katere izdajajo župnijski uradi stran- kam, so precej nejasni. Da bi ne bilo kaznovanja zaradi preizkega kolko- vanja, da se pa na drugi strani od strank ne zahteva po nepotrebnem pre- visoka kolkovina, obrnil se je neki župnijski urad na delegacijo ministr- stva financ s tozadevnimi vprašanji. Po dopisovanju, ki je trajalo dalj ča- sa, je ta oblast ravnalnik o kolkovan- ju, kar se tiče župnijskih uradov, ta- ko le tolmačila z dopisi St. B II 2276 ex 1921, B II 81-1 ex 1922, B II 81-2 ex 1922, B II 81-3 ex 1922.

Matični iziski in rodovniki so po tar. post. 73 oziroma 95 avstr. pristoj- binskega zakona in člana 15 odst. 1. začasnega zakona z dne 27. jun. 1921,

„Uradni list“ št. 100-259, zavezani kol- kovini 8 K od vsake pole, ki je toliko- krat plačati, kot je v njih potrjenih slučajev rojstva, oziroma poroke ali smrti.

Če se pa zahtevajo zapiski urado- ma naravnost pri voditelju matičnih knjig izključno za uradne namene in strankam suloh ne izročajo, so po tar. post. 117 avstr. pristojbinskega zaka- na pogojno pristojbine prosti, namreč toliko časa, dokler se ne rabijo v dru- ge zasebne namene. V tem slučaju se mora ob zahtevi izstavitve dotični u- radni namen napovedati in na izpisku označiti. Ako se taki pogojno pristoj- bine prosti izpiski pozneje drugače po- rabijo, jih je treba še pred to vpora- bo po predpisu kolkovati.

Pa tudi od strank samih zahteva- ni in njim izročeni matični izpiski so po točki nazadnje omenjene tar. post. pogojno pristojbine o rošeni, če pre- jemajo stranke od države, občine, jav- nih ali pa tudi zasebnih pokoninskih in preskrbljevalnih zavodov preživni- no (donesek za vzdrževanje) iz kate- regakoli naslova, ali ubožno nadarje- no, in mora o izpiske predložiti v do- kaz, da so izpolnjeni dejanski pogoji, od katerih je prejemanje odvisno.

Tudi v takih primerih se mora na- men označiti na izpisku tam, kjer se sicer kolek prilepije in kolek naknad- no prilepiti, če se rabi izpisek pozne- je izreda v kak drug namen.

Poseben primer pogojno pristojbi- ne prostih matičnih izpiskov vsebuje nadalje točka n omenjene tarine post., namreč izpiske, ki se zahtevajo diplo- matskim potom za uporabo v inozemst- vu ob vzajemnem postopanju.

Samski listi se ne morejo smatrati za notranjo cerkveno zadevo in niso koleka prosti. Če se samski list ome- juje na izpisek iz matične knjige, t. i.

če se samo potrjuje samski stan dotič- ne osebe brez vsake druge opazke, ga je kolkovati z 8 K v smislu tar. post. 73 avstr. pristojbinskega zakona, § 9, točka c ces. naredbi z dne 28. avgu- sta 1910 drž. zak. št. 281 in člana 15, odst. 1 istnega zakona z dne 27. ju- nija 1921. Če pa listina vsebuje še ka- ko drugo opazko, n. pr. da proti na- meravanemu zakonu ni znan nobeden zadržek, ki bi ji branil drugje skleniti zakonsko zvezo, jo je pa po tarini po- stavki 3 in 4 člana 10 zakona z dne 27. junija 1921 „Uradni list“ št. 100-259 kolkovati z 20 K.

Za oklicne liste oziroma potrdila o izvršenem oklicu je plačati po tarini postavki 12 pristojbinskega zakona in člana 15 odstavek 1 zakona z dne 27. junija 1921 „Uradni list“ 100-259 kol- kovino 8 K.

Kolke na matičnih izpiskih uniče- vati z uradno štampiljo ni dovoljeno. uničevati jih je namreč tako, da se s prvo ali tudi katero drugo vrsto besedila prepisejo. Z besedilom listine pa se mora kolek vsekako prepisati in si- cer mora vsaj ena vrsta besedila iti čez kolek; uničiti ga z drugačnim pre- pisom ni dopustno.

Potrdila, katera izstavlja župnijski urad o prejetih pogrebščinah, so brez izjemno zavezana kolkovini po tarini postavki 33 z dne 27. junija 1921, naj se prejem potrjuje na dotičnem raču- nu ali pa na posebni listini; taka po- trdila je torej kolkovati z 1/2 prejete svote.

Račun sam ob sebi brez prejemne- ga potrdila pa ni predmet pristojbini. Za vplačane pogrebščine torej najbolj kaže izdajati račune, ki so koleka pro- sti — seveda se na računu ne sme po- trditi prejem svote.

Žepne ure precizijske in stenske popra- vlja najsolidneje tvrdka R. Biz- jak, Maribor, Gosposka ulica št. 16. 14-30

Trapistovski SIR
prvovrsten pri
MATIJA LAH-U
Glavni trg 4, Maribor.

Organist-cerkovnik
se sprejme pri Sv. Juriju na Pes- nici Stanovanje in vrt, plača po dogovoru. Nastop takoj. Župni urad Sv. Jurij na Pesnici, p. Gor. Sv. Kungota. 65

Sladno kal (trebarje)
piva, najcenejše in najboljše močno krmilo za dojne k ave, živino, pitanje svinj, izborno konjsko krmilo, vedno sveže prodaja pivovarna T. Götz v Mariboru. 3-3 60

Železnobeton- ske stopnice

24 komadov, 1:54 metr. dolge se takoj prodajo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Na drobno **TRGOVINA** Na debelo
emajlove, steklene, porcelanaste in majolične posode se priporoča cenj. občinstvu
Albert Vicel, Maribor, Glavni trg 5.

DOBRO IN PO CENI
kupite edino pri tvrdki
JAKOB LAH
Maribor, Glavni trg 2.

Zimsko perilo, obleke, klobuke, čevlje, dežnice, copate, nogavice ter razno galanterijsko blago.
Najceneje 1-842 **Solidno!**

Pozor! DAME! Pozor!
Dospeli so zopet najnovejši vzorci (modeli) za damske slavnike pomla- o-o-o danske sezije o-o-o
VELIKA ZALOGA DAMSKIH IN MOŠKIH KLOBU- KOV IN SLAMNIKOV.
Sprejema se v popravilo in preoblikovanje (moderni- ranje) vseh vrst klobukov in slamniov. — Modnitije znaten popust. 2-5
IVAN KVAS
Izdelovalnica klobukov in slamniov — MARIBOR, Meljska cesta 74.

TRGOVINA
na najprometnejšem prostoru v Mariboru se z vsem inventarjem in celo zalogo prod. Potrebni kapital 450.000 K. Ponudbe se pošljejo na upravo lista pod „Trgovina 500“. 2 2 62

Spodnještajerska ljudska posojilnica
v Mariboru, Stolna ulica šte. 6, r. z. z n. z.

obrestuje od Novega leta naprej navadne vloge po

Trajne in večje vloge pa po dogovoru.

4¹ 0
2 0